

DE FAMILIE MAST VAN DE VRIJE SCHIPPERSNERING EN DE VRIJE NERING DER WIJNSCHRODERS VAN GENT (3)

De vorige keer hadden we het hier reeds over de erfelijke nering, de mannelijke telgen van de familie en de beroepsbezigheid van de dames Mast tot het einde van het Ancien Régime. Dan zagen we hoe het met de aangetrouwde familie Mast gegaan is en wat met de familie gebeurde sedert het einde van het Ancien Régime in 1796.

Thans doen we verder met de mannen en vrouwen Mast en de aangetrouwde familie tot het einde van de XIXe eeuw.

DE MANNEN MAST NA HET ANCIEN RÉGIME TOT HET EINDE VAN DE XIXe EEUW

De eerste universitair dus bij de familie Mast zal Karel (Charles) Mast (°1852 +1919) geweest zijn. Hij studeerde rechten en werd advocaat. Hij woonde met zijn moeder op de hoek van de Ajuinlei. In 1877 huwde hij de 19-jarige Elisabeth de Maeght (°1858 +1936). Ze werd geboren in Borneo (Nederlands Indië) omdat haar vader Gustave (°1821 +1871) er *planteur à Moluques* was. Haar grootvader Jacques (°1778 +1839) was *référéndaire au Ministère de l'Intérieur du Royaume des Pays-Bas*.

Bij K.B. van 26.3.1894 liet Charles Mast zijn naam veranderen. Daarvoor voegde hij de familienaam van zijn vrouw bij de zijne waardoor hijzelf en zijn nakomelingen de dubbelnaam Mast de Maeght konden dragen.

Na hun huwelijk vestigden zij zich in het huis van nonkel en voogd Pierre-Jacques de Maeght (°1815 +1891) in de WILLEM TELLSTRAAT 20 en in 1889 vestigden zij zich in de HENEGOUWENSTRAAT (huidig nr. 95, waar thans de jeugdrechtbank is gevestigd). Op enige jaren tijd wisten zij o.m. door erfenis een aanzienlijk vermogen te verwerven. Charles Mast de Maeght bezat landbouwgrond aan de Sterre (cf. KRIJGSLAAN), dat hij in 1898 verkocht (voor ca 940 000 Euro) om er het Militair Kwartier van het Belgisch Leger op te richten en waar nadien de Wereldtentoonstelling plaats vond (huidige faculteit Wetenschappen Universiteit). Hij bezat ook verscheidene huizen waarvoor hij tussen 1880 en 1914 bouwaanvragen indiende, zo o.m. in 1888 de hoek VELDSTRAAT/KOOPHANDELSPLEIN; in 1892 *Café Le Lièvre* (KOOPHANDELSPLEIN); in 1895 de hoek HOOIAARD/GRASLEI; in 1898 de hoek BURGSTRAAT 33/PERKAMENTSTRAATJE (thans Unicef); in 1910 een nieuw huis in ONDERBERGEN (huidig nr. 17), enz. Ze hadden ook – zoals het toen de mode was bij de zg. pseudo-adel een kasteel te St.-Maria-Aalter, *Le Blekkervijver* en *Château de Schuerloo*. Karel Mast de Maeght en zijn vrouw waren daarenboven lid van een hele reeks organisaties, maatschappijen en commissies.

Ook Ferdinand Mast (°1856 +1932) deed universitaire studies en werd notaris, achtereenvolgens te Olsene, Melle (BRUSSELSESTEENWEG 228) en Gent (eerst KEIZER KARELSTRAAT 27 en dan NIEUWBRUGKAAI 4). Hij huwde Valentine Droesbeque (°1860 +1943), van een bekende familie uit de streek van Zottegem.

Karel Mast (°1854 +1929) volgde acht jaar lessen aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten om zich in de beeldhouwersstiel te vervolmaken. Hij kreeg les van Theodoor Canneel (°1817 +1892), Jules De Keghel (°1834 +1879) en Louis Van Biesbroeck (°1839 +1919). Na de KLEINE BELLEVUESTRAAT (huidige ROZEMARIJNSTRAAT) vestigde hij zich in TWAALFKAMEREN waar zijn

vrouw Leonie Vanderhaeghen (°1856 +1929) een winkel had in mercerie en ellegoederen.

Karel werkte zowel als zelfstandig beeldhouwer-houtsnijder als voor ateliers. Vooral in de periode tot de aanloop van de Wereldtentoonstelling in Gent (1913) was hij productief. Hij beitelde o.m. de 20 *gargouilles* (waterspuwers) op de nieuwe Belforttoren, het beeldhouwwerk van *De Gekroonde Hoofden* (BURGSTRAAT 4) en beeldhouwwerk van een reeks gerestaureerde gevels op de GRASLEI.

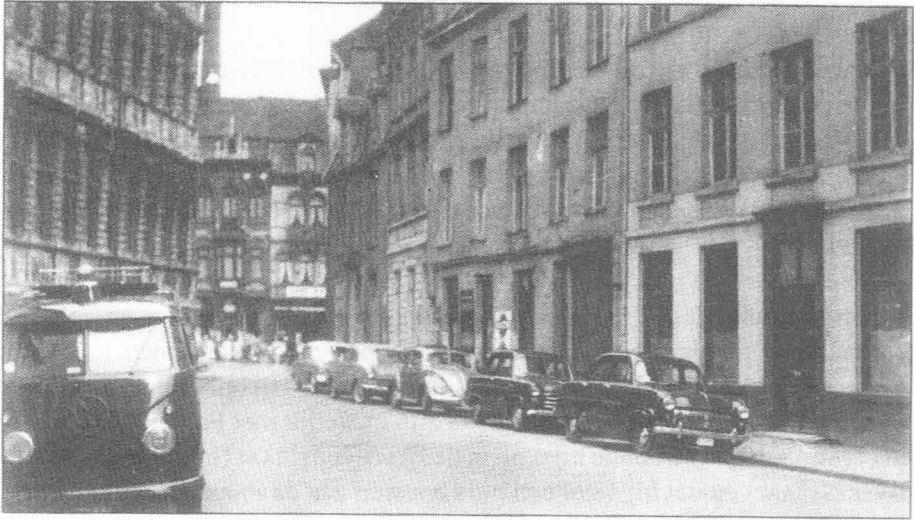
Zijn broer Louis Mast (°1857 +1901) werd eveneens beeldhouwer en volgde gedurende vijftien jaar les aan de Academie voor Schone Kunsten en kreeg er les van een ganse reeks bekende leraars-kunstenars. Hij ontving studiebeurzen en deed stages in het buitenland. Na zijn huwelijk met Pauline Vercauteren (°1867 + 1907') woonde hij o.m. in de BELLEVUESTRAAT (huidige RAAS VAN GAVERESTRAAT) en liet hij 1894 een huis bouwen aan de PARKLAAN (huidig nr. 27-31). Hij gaf inmiddels les aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten, nam deel aan triënnales, salons en tentoonstellingen te Gent, Brussel, Antwerpen en Parijs. Zijn oeuvre bestaat uit gipsen beelden, brons, marmer en plaaster. Het betreft beelden, bustes en medaillons, ook voor grafmonumenten, zo o.m. op de Westerbegraafplaats en op het Campo Santo. De belangrijkste zijn wel *De gewonde gladiator* (of *de stervende zwaardvechter*) uit 1889 sedert juni 2003 teruggeplaatst in het Koning Albertpark; de *vier wapenboden met blazoenen* uit 1899 die de nissen sieren van de Gentse Koninklijke Nederlandse Schouwburg (ST.-BAAFS-PLEIN); het Negerke uit 1888 (monument voor Joseph en Lieven Vandevelde) aan de vijver van het Citadelpark. Louis Mast werd geestesziek en overleed in *Het Strop* (ST.-JULIAANSTRAAT).

Over hemzelf en zijn werk hoop ik in de toekomst een uitgebreider artikel te kunnen schrijven.

Zijn echtgenote werd dan na zijn dood winkelierster op de PARKLAAN en in 1907 herbergierster aan de CATALONIESTRAAT 3 (naast het metselaarshuis). Datzelfde jaar verhuisde ze met haar dochter Gabriëlle naar Schaarbeek waar na de brand van het gemeentehuis in 1911 – jammer genoeg – geen enkel spoor meer van hen is terug te vinden.

DE VROUWEN MAST NA HET ANCIEN RÉGIME TOT HET EINDE VAN DE XIXe EEUW

Zoals tijdens het Ancien Régime bleef het nog lange tijd uitzonderlijk dat de vrouwen een beroep gingen uitoefenen. Thuiswerk als winkelierster of kantwerkster bleef een mogelijkheid. Zo was het bij Bernardina Mast (°1779

Joseph Van Laeken was herbergier op de Poeljemarkt 3 waarvan het huizenblok rechts op de foto in september 1960 gesloopt werd. Ook samen met zijn vrouw Clementine Mast zijn ze nog een tijdje herberg blijven houden in het huis uiterst rechts op de foto (foto verzameling Eric Dekeyser).

+1832) die kantwerkster was in het LANDEKE VAN HERODES (aan DOBBELSLLOT). Ook Catharina Mast (°1773 +1844) was kantwerkster in de VEERSTRAAT (huidige VEERMANSTRAAT). Het weesmeisje Sophie Mast (°1838 +1856) kwam in de *Blauwe Meisjesschool* van de ONDERSTRAAT (Zusters O.-L.-Vrouw Visitatie) terecht en was er ook kantwerkster.

Maria Jacoba Mast (°1782 +1862) trouwde als *rosière* in 1811 met Emmanuel d'Anvers (°1777 +1836), *ancien militaire et papetier*, en kreeg op het stadhuis een uitzonderlijk huwelijksfeest aangeboden ter gelegenheid van de geboorte van de zoon van Napoleon Bonaparte, Le Roi de Rome. Zij was aanvankelijk dienstster en werd dan herbergierster aan de VLASMARKT. Petronilla Mast (°1763 +1837) was winkelierster aan de VISSERIJ en was gehuwd met Bernardus Boone, de sasmeeester aan de sluis van de BRUSSELSEPOORT.

Thérèse Mast (°1804 +1867) huwde Christian Van der Keelen, een slijter van dranken in de DRUIFSTEEG (gesloopte steeg tussen de VRIJDAGMARKT en de OTTOGRACHT). Zelf overleed ze als kantenierster (wellicht kantienhoudster of herbergierster) in de GELUKSTRAAT. Ook hun zoon Constant (°1829) was herbergier op het St.-Pharaïldeplein (cf. ST.-VEERLEPLEIN).

Tal van vrouwelijke telgen Mast beoefenden alle takken van de naaistiël. Rosalie Mast (°1821 +1907), haar zussen Bernardina (°1834 +1904), Joanna (°1828 +1907) en diens dochter Chlotilde (°1850 +1945) waren kleermaak-

1890 - Zicht op de ingang van het toenmalige Gravensteen aan de Pharaildeplaats (huidig St.-Veerleplein dat toen nog volledig ingebouwd lag). In het Gravensteen zelf huisden verschillende textielfabrieken. Alfred Cnudde en Eugenie Mast woonden er uiterst rechts in het café naast de drie trapevels. Op de originele foto is zijn naam duidelijk te lezen op het raam (foto verzameling Erik Dekeyser).

ster, mutsenmaakster en modenaaiester. Ze woonden samen aan de PEKELHARING tot Chlotilde in 1905 stadsgrond kocht in de ST.-MARTENSSTRAAT (nrs. 3, 5 en 7) en de GEBROEDERS VAN DE VELDESTRAAT waar ze een art-nouveau-enkelhuis liet bouwen (huidig nr. 46) waar ze zelf gingen wonen.

Theresia Mast (°1827) huwde bloemist Philip Van den Broucke en vestigden zich aan de Gruisberg (ongeveer het tracé van de huidige NOTARISSTRAAT). Later zijn ze verhuisd naar Brussel.

De dochter van de herbergier van 't Galgenhuisje was Joanna Mast (°1866 +1916). Samen met haar man Jan De Clercq (°1859 +1924) werden ze op hun beurt herbergier in *Le Lièvre* (huidige *brasserie Midi*) op het KOOPHANDELS-PLEIN. Ze hadden er de bekende beroepsfotograaf Achille Saché-Smits als ge-
buur.

In opvolging van haar man Joseph Van Laeken (°1841 +1905) en samen met hem werd Clementine Mast (°1866 +1945) herbergierster tegenover het stad-
huis op de POELJEMARKT 3, het huizenblok dat in september 1960 werd ge-
sloopt.

Nathalie Mast (°1848 +1915) hielp lang mee in de merceriewinkel van haar ouders in de KOESTRAAT. Ze huwde een zelfstandig bloemist Joseph Van der Swaelmen (°1853 +1885) en ging zich aan de BURVENICHSTRAAT te Gentbrugge vestigen. Na zijn overlijden runde ze – samen met meestergast Eugène Buysse (°1860) met wie ze in 1887 trouwde – het bedrijf verder aan de Brusselsesteenweg.

Zowel Maria Mast (°1840 +1921) als haar zus Leonie Mast (°1843 +1918) werden onderwijzeres. Maria in de meisjesstadsschool van de BARRESTRAAT, dan de SLEEPSTRAAT en tenslotte de RODE LIJVEKENSSTRAAT. Leonie in de meisjes-school van de GRASLEI (boven het pakhuis van de KORENMARKT), dan de KORTE DAGSTEEG. Ze woonden beiden bij hun broer Eduard, eerst in de Koestraat 21 en dan op de BİSDOMKAAI 3.

DE AANGETROUWDE FAMILIE EN HUN AFSTAMMELINGEN NA HET ANCIEN RÉGIME TOT HET EINDE VAN DE XIXe EEUW

De zoon van Anna Maria Mast (°1757 +1828) was Jozef Vercauteren (°1779) die fabrikant in katoen en lijnwaad was in de ST.-SALVATORSTRAAT en daarna de BURGSTRAAT. Ook zijn moeder was rond 1820 fabrikant (als weduwe) in garen en lint in de BURGSTRAAT.

Joanna Maria Mast (°1797 +1871) was mutsenmaakster en gehuwd met zadelmaker Petrus Josephus Van Monckhoven (°1797 +1868), fs Judocus Jacobus (°1765 +1800) die de jongere broer was van Marcus (°1763). Petrus Josephus woonde aan de GELDMUNT en was de kozijn van de bekende industrieel in de fotopapierproductie Désiré Van Monckhoven (°1834), fs Francisca (°1816) die de dochter was van Marcus (°1763). De zoon van Joanna Mast en Petrus Van Monckhoven was Hippolyte (°1824 +1889), aanvankelijk advocaat en werd voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Oudenaarde. In het boek *Fotografie te Gent* werd de familieverwantschap tussen Desiré en Hippolyte Van Monckhoven verkeerd uitgelegd.

De dooppeter van Agneta Mast (°1794 +1826) was Rev. Dom. Lucas Josephus Van Crombrugge (°1764 +1825). Priester gewijd in 1790 weigerde hij in 1797 de eed van haat aan het koningschap en werd daardoor in 1798 opgesloten in het *Rasphuis*. In 1799 kwam hij vrij en werd in 1806 onderpastoor in de St.-Michielsparochie, pastoor in het Klein Begijnhof en Kanunnik in St.-Baafs. Agneta Mast huwde in 1826 met Petrus Van Lerberghe (°1793 +1838), *brasseur* (brouwerij Van Lerberge-Dubois) aan de ST.-JANSVEST en wonend in de VELDSTRAAT.

De man van Joanna Mast (°1796 +1871) was ijzergieter Ludovicus Anssens

(°1782 +1861) en hun dochter Augustina (°1823) huwde Adolph Bodaert (°1816), koopman in ellegoederen en lakens aan het Sluizeke, later in katoenette, kalicots, gedrukt katoen enz. in de KLEINE BELLEVUESTRAAT (huidige ROZEMARIJNSTRAAT).

De dochter van grondeigenaar Jacques Mast van aan de COUPURE Adèle Mast (°1841) huwde Joannes De Backer (°1832) Hij was *eerste commies* bij het Centraal Verbeteringsgesticht (het Rasphuis of Centraal Gevang, Tucht- en Verbeteringskwartier der Weldadigheidsscholen van den Staat) en woonde ook aan de COUPURE. Na hun huwelijk verhuisden zij naar Kortrijk. Haar zus Clementine Mast (°1845) huwde Paul Frémout, *capitaine au 2e régiment de ligne* en verhuisde eveneens naar Kortrijk.

Rosalie Mast (°1857 +1889) kwam uit een familie van wijnaftrekkers-kuipers maar huwde met horlogiemaker-schouwveger (nogal een combinatie) Louis Van Daele (°1854 +1893). Ze gingen zich vestigen in de KEIZER KARELSTRAAT. Hij was er ook herbergier en had een fles als uithangbord.

Haar zuster Eugenie Mast (°1860 +1889) huwde Alfred Cnudde (°1855 +1903), een wijnaftrekker en kleermaker. Hij hield daarna café aan de ST.-PHARAILDE-PLAATS (cf. ST.-VEERLEPLEIN), langs de kant van het Gravensteen. Nadat zij in 1889 werden onteigend, met het oog op de zg. ontbloting en restauratie van het Gravensteen, verhuisden ze naar de RABOTSTRAAT 83.

Irma Mast (°1869 +1939) was gehuwd met Joseph Deuninck (°1866 +1954). Hij werd zaakvoerder van het spiegelmagazijn Deuninck in de BURGSTRAAT 20. Hij associeerde zich later met Aelterman onder de naam Deuninck & Aelterman waarna Louis Aelterman (°1906 +1974) de zaak verder zette. Deze laatste was o.m. opperdeken van het Koninklijk Verbond der Gebuurtedekenijen van Gent. Hun winkel was ondergebracht in het zg. *Hotel De Loose* dat dateert van 1780 en na jaren leegstand sedert 2002 prachtig is gerestaureerd.

Een dochter van mijn betovergrootmoeder Eugenie Mast (°1826 +1909) Sophie Hayaert (°1845 +1907) was gehuwd met Marcel De Sutter (°1840 +1895). Zij hadden een linnenwasserij met een *bleekersmeersch* aan het BEROUW maar werden er in 1902 onteigend in het kader van de gezondmaking van het GROOT MEERHEM. Samen met haar zoon Gustaaf De Sutter (°1876 +1961) zetten ze het bedrijf verder onder de naam *Wasserij Flandria* op de GODSHUIZENBOULEVARD (huidige MARTELAARSLAAN, ter hoogte van het winkelcentrum Delhaize).

Haar Zuster Catharina Hayaert (°1863 +1917) huwde met Leopold (Paulus) Reyniers (°1864 +1917). Hij was lantaarnmaker en -aansteker en in 1890 medestichter en eerste secretaris van de Antisocialistische Bond der Metaalbewer-

Een begrafenisstoet zoals deze van Alfons Haché op 2.8.1938, hier in de Elfnovemberstraat te Mariakerke, ziet men niet meer. Na de lijkwagen volgen de vlaggen van de syndicale organisaties. De familie en de hoogwaardigheidsbekleders volgen daarna in een lange reeks vigilanten, waarna wellicht nog een grote groep syndicalisten, vrienden en familieleden in stoet meestapten (foto verzameling Erik Dekeyser).

kers dat door zijn schoonbroer Alphons Haché (zie verder) in 1890 was gesticht. Hij was ook schrijver in het nationaal verbond en zat in de raad van beheer van dagblad Het Volk. In 1907 werd hij voorzitter van het Middencomité der Vakverenigingen. Zij woonden achtereenvolgens met hun gezin aan de MOLENWEG 23 (huidige RODE ROESTRAAT) en de FRANS VAN RYHOVELAAN.

Een andere dochter was mijn overgrootmoeder Henrika Hayaert (° 1865 + 1945). Zij huwde Alphons Haché (° 1855 + 1938). Hij werkte aanvankelijk als ajuteur-meestergast bij *constructeur D'Haenens-Cathier* in de KERKSTRAAT te Gentbrugge (fabrikant van breimachines en fietsen), waarvan de magazijnen en burelen aan de KUIPERSKAAL gevestigd waren. Als gevolg van de toen heersende sociale wantoestanden stichtte Alphons samen met enige andere sociale voormannen in 1890 de Antisocialistische Metaalbewerkersbond (huidig ACV-metaal) in café *Het Damberd* aan de KORENMARKT en werd er de voorzitter van. Vervolgens was hij medestichter en eerste voorzitter van het nationaal verbond der Metaalbewerkers, medestichter van de samenwerkende maatschappij Het Volk met winkels in de BURGSTRAAT (de hoek met de BONIFANTENSTRAAT), medestichter van mutualiteit Volksliefde, medestichter en in 1914 ondervoorzitter van het ACW, in 1927 voorzitter van het ACV in Gent, enz. Zij woonden omwille van zijn werk aanvankelijk te Gentbrugge in de DWARSSTRAAT en ONGERIJSTRAAT (huidige EMMANUEL HIELSTRAAT) en kwamen in 1904 na de KWAKKELSTRAAT in de VLOTSTRAAT 32 wonen.

Pauline Mast (°1866 +1943) huwde de 24 jaar oudere rosten Prosper Cliquet (°1842 +1922), een koetsier-huurhouder wonend in het H. SACRAMENTSTRAATJE. Zijn standplaats was het Zuidstation (GRAAF VAN VLAANDERENPLEIN). Toen de Gentse dierentuin in 1904 haar deuren sloot en de laatste olifant openbaar werd verkocht bood Prosper mee op, maar liet hem uiteindelijk aan Siesken de Gistmarchand (°1843 +1912).

Marie Josephine Mast (°1862 +1948) was bottinestikster en trouwde met Henri Andelhof (°1871 +1947), een meester-schilder met winkel in de KRIJGSGASTHUISSTRAAT 58. Daarvoor ging hij wel tussen 1886 en 1896 de lessen volgen in 27 verschillende klassen aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten waar hij les kreeg van alle toenmalige bekende leraars-kunstenaars als Felix Metdenpenningen (°1867 +1937), Jules Van Biesbroeck (°1850 +1920), Louis Tjigtadt (°1841 +1918), enz.

Als 25-jarige huwde Alice Mast (°1875 +1928) met onderwijzer Jules Codde (°1866 +1929), die wellicht nooit in de klas heeft gestaan. Wel had hij een invorderingsbureau aan de EKKERGEMSTRAAT 3. Daarna was hij rekenplichtige in de jutefabriek *Manila* aan de GROENDREEF. Maar laatst was hij klerk bij volksvertegenwoordiger en advocaat Albert Mechelynck (°1854 +1924) aan de BRABANTDAM 16 (en die zijn standbeeld staan heeft op het Sint-Anna-plein).

Hun oudste dochter Rosa Codde (°1901 +1991) werd onderwijzeres in het lager onderwijs aan de Stad Gent, huwde Firmin Van Bignoot (°1901 +1960), een fabrikant in scheikundige producten aan de GROENDREEF.

De tweede dochter Jeanne Codde (°1903 +1986) was ook onderwijzeres aan de Stad Gent en huwde Isidoor Georges Albert (°1890 +1982), eveneens een onderwijzer en bestuurder van de lagere stadsschool aan de MOLENAARSTRAAT. Na de Tweede Wereldoorlog werd hij journalist bij de krant *Het Laatste Nieuws* te Brussel.

Zoon Robert Codde (°1904 +1966) bracht het als burgerlijk ingenieur tot inspecteur-generaal Bruggen en Wegen bij het ministerie van Openbare Werken te Antwerpen.

EMIGRATIE NAAR FRANKRIJK

Wegens de slechte economische toestand rond 1850, een paar opeenvolgende epidemieën (1846-1849), mislukte graanoogsten (1845-1846) en stijgende voedselprijzen verlieten een aantal familieleden Gent, op zoek naar werk en dus ook een beter leven in Frankrijk. In het noorden van Frankrijk (Roubaix) kende de textielnijverheid een grote bloei. Verder waren daar ook tal van metaalbedrijven waar familieleden werk konden vinden. Niet te verwonderen dat vandaar uit een belangrijke tak van de familie met een aantal mannelijke naamdragers de stam verderzetten.

Rosalie Mast (°1830 +1896) vertrok als dagloonster naar Lille (Rijsel) waar ze trouwde met Hyacynthe Hubert, een mecanieker-ijzerbewerker.

Ferdinand Mast (°1840 +1892) huwde een eerste maal met Joanna Vandeputte (°1835 +1881), een weefster. Zelf ging hij eerst een drietal jaar naar de Academie voor Schone Kunsten. Hij was er een slecht student, praatte veel en had geen leerzaamheid. Hij werd ketelmaker en woonde aan de PRIESTERSTRAAT (huidige DOORNZELESTRAAT). Vóór 1869 zijn zij naar Roubaix gaan wonen en werken maar keerden – wellicht wegens ziekte van zijn vrouw – in 1881 terug. Na de dood van zijn vrouw Joanna Vandeputte (°1835 +1881) hertrouwde hij met Maria De Vogelaere (°1843 +1892). Vanuit de CHARTREUSESTRAAT (huidige KARTUIZERLAAN) zijn ze terug naar Roubaix in Frankrijk verhuisd.

Zijn moeder Anne De Waele (°1821 +1902) was daar ook reeds in 1882 aangekomen. Ferdinand had daar vier kinderen en zeker vier kleinkinderen die in het noorden van Frankrijk, meer bepaald dan te Roubaix, Mouveaux en Villeneuve d'Ascq, de stam Mast verderzetten. Hun kinderen wonen dan weer totaal verspreid over heel Frankrijk.

Ook de Franse stad Amiens was een belangrijk handelscentrum met als gevolg dat ook daar een tak van de familie terecht kwam.

Hippolyte Mast (°1834 +1903) vertrok uit de LANGE WIJNGAARDSTRAAT in Gent als *ouvrier fondateur* naar Amiens. Hij trouwde daar met Marie Elise Bulot (°1837 +1907) die er als *couturière* werkte. Hij had er drie kinderen en vijf kleinkinderen waaronder Thérèse Mast (°1892 +1903) die in Amiens bij een tragisch ongeval overleed toen daar een tram ontspoorde. Pierre Mast, één van de achterkleinzoons zet de stam verder.

Tot rond 1965 had deze Franse tak nog contact met Gent. Als gevolg van het overlijden van de oude generatie langs beide kanten viel elke communicatie weg. In 1994 kon ik Pierre Mast op het spoor komen te Saintes (Charente Maritime) en het contact herstellen.

Wellicht emigreerden nog andere familieleden, hetzij in diezelfde periode, hetzij vroeger tijdens het Ancien Régime, naar het buitenland en zochten misschien hun geluk o.m. in Duitsland of Nederland.

DE NAAMDRAGERS MAST IN DE XXe EEUW

Jacobus Mast (°1883) volgde zoals zijn vader Alphons lessen aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten. Hij kreeg o.a. les van Ferdinand Wilaert (°1861 +1938) en Oscar Van de Voorde (°1871 +1938) en volgde bouwkunde toen hij in 1903 plots is weggebleven. Hij werd te Gent afgeschreven VOOR Waver, RUE DE LA GENDARMERIE. Wat er van hem geworden is weet ik niet want van de bevolkingsdienst aldaar kreeg ik nooit antwoord op mijn brief.

Ca. 1915.
 Dampoortstraat.
 Vve A. Mast et Fils,
 fabrique de vitraux en
 plomb et cuivre;
 vitraux modernes, en
 boven het uitstalraam:
 Brosses, nattes,
 éponges.
 In het uitstalraam
 bemerken we inder-
 daad alle soorten
 koorden, dweilen,
 sponsen, schoensmeer,
 borstels en drie
 modellen van glas-
 ramen. Bemerkt ook het
 mooie art nouveau
 glas-in-lood van de
 'vitrine'. Aan de deur
 staat zoon Aimé
 Mast (1871-1922).
 (Niet gedateerde foto -
 ca.1915 - verzameling
 Eric Dekeyser).

Ook Felix Mast (°1863 +1944) verliet de stad en liet zich als vrijwilliger inlijven bij de *chasseurs à pied* te Brussel en werd dan vervolgens politiemans te St.-Jans-Molenbeek.

Begonnen als borstelmaker werd August Mast (°1880 +1958) elektricien-monteur bij AEG. Hij leerde zijn vak tijdens de Eerste Wereldoorlog toen hij geïnterneerd was te Zeist in Nederland. Hij was gehuwd met Elvire Van Belle (°1879 +1952), zuster van gerenommeerd kunstschilder Karel Van Belle (°1884 +1959) die de prijs van Rome kreeg in 1913. August woonde met zijn gezin aan de

GOUDSTRAAT, vervolgens de LIEREMANSTRAAT en liet dan een eigen woning bouwen in de OSSENSTRAAT.

Ook zijn zoon noemde August Mast (°1919 +1994). Hij studeerde aan de normaalschool en werd in 1947 onderwijzer in de stadsschool van de WASSTRAAT waar hij tot zijn pensioen in 1972 ononderbroken les gaf. Zelf woonde hij met zijn gezin in de OSSENSTRAAT 63 waar hij zich nog op allerlei vlak nuttig maakte.

Isidoor Mast (°1882 +1935) werd in 1910 zelfstandig fotograaf in de HOOGSTRAAT 120. Hij nam de zaak over van Jules De Smet (°1846 +1929), die vader was van de bekende kunstschilders Leon De Smet (°1881 +1966), impressionist en Gustaaf De Smet (°1877 +1943), expressionist. Fotograaf Isidoor Mast portretteerde veel families en werkte onder meer in opdracht van de Stad Gent en St.-Martens-Latem. In 1929 liet hij een eigen woning bouwen in de PAUL FREDERICQSTRAAT 3.

Zijn zoon Raoul Mast (°1911 +1982) werkte als bediende bij de *Centrales Electriques des Flandres et Brabant* (hoek OUDE SCHELDESTRAAT-VLAANDERENSTRAAT) en kocht in 1923 een woning te St.-Martens Latem in de Latemstraat, die tussen 1900 en 1904 bewoond was door de Gentse kunstschilder Gustaaf Van de Woenstijne (°1881 +1947) en zijn broer letterkundige en universiteitsprofessor Karel Van de Woenstijne (°1878 +1929). Hij huwde Mariette Vandevelde die vóór haar huwelijk reeds als zelfstandige modiste werkte in haar winkel aan de SLEEPSTRAAT.

Leopold Mast (°1864 +1934) was een goed tekenaar maar vestigde zich als huisschilder, gespecialiseerd in het nabootsen van hout en marmer, aan de Ham dat destijds slecht vertaald werd in de RUE DU JAMBON. Hij legde zich ook toe op het vervaardigen van geloodzet glas. Hij huwde met kleermaakster Rachel Paynjon (°1873 +1954) en na 1916 vestigden zij zich als handelaars in witgoed aan de LANGE VIOLETTESTRAAT 14.

Hun dochter Laura Mast (°1912 +1997) werd directiesecretaresse bij Grand Bazar en haar echtgenoot Charles Yvergneaux (°1913 +2000) werd procuratiehouder in de Generale Bank op de KOUTER.

In opvolging van zijn vader werd Aimé Mast (°1871 +1922) schilder en specialiseerde hij zich ook in het loodzetten van glas aan de DAMPOORTSTRAAT 64 (de huidige dierenspeciaalzaak Boeboes, nr. 78). Zelf woonde hij met zijn vrouw aan de WOLLESTRAAT 20 (huidige WARANDESTRAAT).

Een sterke persoonlijkheid was Karel Mast (°1877 +1964). Via hulpklerk bij lijnwaadfabrikant Felix Beernaert aan het huidige GRAAF VAN VLAANDERENPLEIN werd hij telegrafist in het Gentse Zuidstation, waar hij later als dusdanig

ook les mocht geven. Reeds heel vroeg legde hij zich ook toe op de fotografie, hij fotografeerde met een zelfgemaakt toestel en ontwikkelde dan ook de foto's zelf. Hij huwde Louise Temmerman (°1885 +1968), dochter van Frans (°1852 +1932), en herbergier van *Café De Turk* aan de BOTERMARKT tegenover het Stadhuis. Frans zijn hoofdberoep was toen rijtuigmaker (diligences en koetsen). Louise Temmerman was eigenlijk onderwijzeres maar werd telegrafist in het zg. telefoonhotel in de POSTHOORNSTRAAT (huidige ST.-NIKLAASSTRAAT). Samen woonden zij aan de BOMASTRAAT 45.

Hun dochter Bernardina (Dina) Mast (°1919 +1992) was gehuwd met John Bascour (°1921 +1991), verkoopdirecteur bij UCO te Deinze.

Erik DEKEYSER
(’t vervolgt)

BETOVERDE ZIEKE SPUWT PADDEN UIT TE GENT (1613)

Pastoor Zachmoorter van de Sint-Martinuskerk, “gheseit van Eckerghem binnen Ghendt” woonde in 1613 reeds meer dan zes jaar op de parochie bij zijn moeder. Met die vrouw was iets heel bijzonders aan de hand¹. Zijn moeder, Jonkvrouw Antonette Boele, weduwe van Mr. Jan Zachmoorter, is, zo verklaart de pastoor in het jaar 1613, sedert verscheidene jaren “bevanghen... gheweest met groote cranckheden ende swaere, jae bijna onverdraeghelicke pijnen, rysende, so sij altoos gheseit ende ghesustineert (=volgehouden) heeft, van eenighe levende beesten die sij seide te ghevoelen in haer lichaem”. Ze was er rotsvast van overtuigd dat die in haar “gheghenereert” (=ontstaan) of haar “inghegheven” waren “deur eenige tooverie”.

De pastoor verklaart verder dat “diversche debvoiren (zijn) ghedaen, zo wel van gheestelicke persoonen als van weerlicke (= wereldlijke), experientie hebbende in de medecine, maer al nijet effectivelick”, d.i. zonder heilzaam effect. Zijn moeder bleef maar klagen en leed er nog het meest onder dat men begon te vertellen dat ze niet goed bij haar zinnen was en gewoon “fantaseerde” dat er beesten in haar lichaam zaten. Zo zeker was de vrouw echter dat ze zich dat helemaal niet inbeeldde, dat ze haar zoon-priester opdracht gaf, “dat so verre zij quaeme te sterven, haer doot lichaem soude openghesneden worden, verskerende datmer sulcx in haer soude vinden, dat vele menschen den mondt soude stoppen”.

Toen duidelijk bleek dat noch geestelijke noch wereldlijke hulp zijn moeder kon genezen, hoorde de pastoor praten over een zekere Geline, de huisvrouw